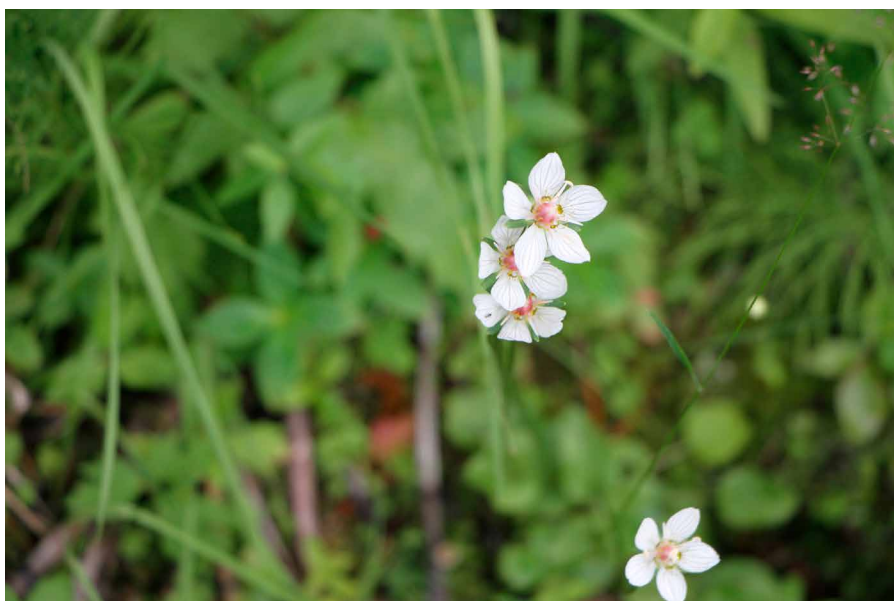

KITILÄN LEVIN KAHDEN ASEMAKAAVAN MUUTOSALUEEN LUONTOTYYPPI- JA KASVILLISUUS- SELVITYS 2022

Vilukkoa kasvaa Immeljärven rannassa

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Tutkimusalueet	4
4. Tulokset.....	4
4.1 Kohteiden kasvillisuuden yleiskuvaus, luontotyyppit sekä muut luontoarvot	4
5. Yhteenveto.....	7
6. Lähteet ja kirjallisuus.....	8
7. Liitteet	9

1. Johdanto

Sweco Infra & Rail Oy/Maritta Heinilä tilasi heinäkuussa 2022 Suomen Luontotieto Oy:ltä Kittilän Levin alueella sijaitsevan kahden asemakaavan muutosalueen luontotyyppi- ja kasvillisuus selvityksen. Selvitys liittyy hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut arkkitehti Maritta Heinilä ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueilta (karttaliite 1 ja 2) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 1996/1096, 29§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelemat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisten luontotyyppien (Kontula ym 2019) inventoinnin. Maastotyöt toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti. Tilauksen ajankohdasta johtuen pesimälinnustoselvitystä ei alueelta enää voinut tehdä, mutta raportissa arvioidaan kohteiden linnustollista arvoa poikuehavaintojen ja ympäristön perusteella.

Alueille tehtiin maastokäynti 28.7.2022. Selvityksen maastotöistä vastasi FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala. Selvityksessä käytetyt karttamateriaalin luovutti tilaaja käyttöömmme. Ennen maastoinventointia selvitettiin onko alueelta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Laji.fi sivustolla on läntisemmältä alueelta ilmoitettu putkilokasvi- ja lintuhavaintoja jonkin verran, mutta uhanalaisesta lajistosta ei julkaistuja havaintoja ole.

Immeljärven rantaa läntisemmällä kaavamutosalueella

3. Tutkimusalueet

Alueella on kaksi erillistä asemakaavan muutosaluetta, joista kumpikin rajautuu Levin keskustan ydinalueeseen. Kortteleiden 207 ja 208 alueille sijoittuva muutosalue rajautuu eteläpuolella Immeljärveen ja muilta osin rakennuksiin ja teihin. Alueen pinta-ala on noin 3 hehtaaria. Zero Pointin muutosalue sijoittuu Levin keskustan ja Levitunturin väliselle alueelle. Osa tästä alueesta on puustoista Levitunturin alarinnettä. Tämän alueen pinta-ala on noin 2.5 hehtaaria.

4. Tulokset

4.1 Kohteiden kasvillisuuden yleiskuvaus, luontotyytit sekä muut luontoarvot

Länsipuoleinen asemakaavan muutosalue (korttelit 207 ja 208)

Alueen pohjoisosa on melko harvapuustoista mäntykangasta. Puusto on keski-ikäistä, mutta joukossa kasvaa muutamia vanhempia mäntyjä (*Pinus sylvestris*). Muuhun puustoon kuuluu muutamia kuusia (*Picea abies*) ja hieskoivuja (*Betula pubescens*). Metsätyyppi on alueella puolukkatyyppin kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*), mustikka (*Vaccinium myrtillus*) sekä metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Hyvin niukka pensaskerros koostuu huonokuntoisista männyntaimista ja muutamista pihlajista (*Sorbus aucuparia*). Alueen keskiosassa lähellä rakennusta puusto on hieman tiheämpää ja selvästi nuorempaa männikköä. Rakennuksen eteläpuolella on osin nurmena hoidettu pieni rinne, jonka alapuolella on ilmeisesti kausikostea kaivettu lammikko. Lammikko on pensoitunut ja alueella kasvaa mm. pohjanpajua (*Salix lapponum*) ja kiiltopajua (*Salix phylicifolia*). Hoidetun rinnealueen reunoilla kasvaa kulttuurilajistoa, kuten päivänkakkaraa (*Leucanthemum vulgare*), ojakellukkaa (*Geum rivale*), kissankäpälää (*Antennaria dioica*) ja silmäruohoa (*Euphrasia* sp). Lammikon reunoilla kasvoi myös muutamia norjanjäkkröitä (*Gnaphalium norvegicum*). Lammikon ympäristössä tiksutteli pohjansirkku poikue, jossa poikasia havaittiin

Yleiskuva läntisemmän kaavamuutosalueen pohjoisosasta

kaksi. Rakennuksen lounaispuolella on tiehen rajautuva moreenikumpare, jonka lakea pitkin kulkee polku. Kumpareella kasvaa muutamia hieman vanhempia kilpikaarnamäntyjä. Kumpareen ja tien väliin jäävällä alueella kasvaa myös muutamia kookkaita raitoja (*Salix caprea*). Asemakaavan muutosalue rajautuu eteläosassa Immeljärveen. Rannassa on avoin alue (entinen uimapaikka), mutta muuten rantavyöhyke on rehevää. Rantaa reunustaa vesikasvivyöhyke, jossa kasvaa mm. järvikortetta (*Equisetum fluviatile*), viiltosaraa (*Carex acuta*), raatetta (*Menyanthes trifoliata*), kaitapalpakkoa (*Sparganium angustifolium*), ahvenvitaa (*Potamogeton perfoliatus*) ja ulpukkaa (*Nuphar lutea*). Maanpuolella rantaa reunustaa kiiltopajuista, hieskoivuista ja myös kuolanharmaalepistä (*Alnus incana* subsp. *kolaënsis*) muodostunut kaipa reunus. Pensaikon aluskasvillisuudessa kasvaa runsaana ruohokanukkaa (*Cornus suecica*) ja niukempana vilukkoa (*Parnassia palustris*). Inventointiajankohtana ranta oli limoittunut ja vesiraja oli jonkin levälajin valtaama. Osaa nyt suunnittelun kohteena olevasta alueesta on hoidettu puistometsänä ja alueelta on korjattu pois lahopuut ja tuulenkaadot.

Yleiskuva läntisemmän kaavamuutosalueen keskiosasta

Osa läntisemmästä kaavamuutosalueesta on hoidettua pihapiiriä

Itäpuoleinen asemakaavan muutosalue (Zero pointin alue)

Yli puolet Zero pointin 2.5 hehtaarin asemakaavan muutosalueesta on huoltopihaa, varastorakennuksia ja puutonta laskettelurinteen alaosa. Iso osa alueesta on kasvitonta ja alue muuttuu jatkuvasti. Alueen länsireunassa on pieni keinotekoinen lampi, josta osa kuuluu asemakaavan muutosalueeseen. Osa muutosalueesta sijoittuu Levitunturin melko jyrkälle ja puustoiselle rinnealueella. Puusto alueella on mäntyvaltaista, mutta paikoin seassa kasvaa hieman runsaammin kuusta ja hieskoivua. Metsätyyppi alueella on mustikkatyypin tuoretta kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat, mustikka, puolukka ja metsälauha. Alueen maapohja on paikoin kivikkoista, mutta pääosa kivistä on maannoksen peittämiä. Rinnealueen itäreuna, lähellä laskettelurinnettä on paikoin melko kulunut ja alueella risteilee polkuja. Alueen länsireunassa, huoltorakennuksen takana rinteessä on parikymmentä metriä leveä pensaikkoinen vyöhyke, jossa kasvaa runsaasti kiiltopajua, raitaa, hieskoivua ja myös muutamia pihlajia. Pensaikko on kasvanut alueelle aiemmin raivatulle alueelle. Alueen pesimälinnustoon kuuluu huoltorakennuksessa pesinyt västäräkki. Alueen lampareessa havaittiin nuori telkkä ja sinisorsapoikue.

Yleiskuva Zero Pointin muutosalueelta laskettelurinteiden suuntaan

Yleiskuva Zero Pointin puustoiselta alueelta rinteiden yläosasta

5. Yhteenveto

Tutkimusalueilla ei ole Luonnon-suojelulain 29§ mukaisia suojeltavia luontotyyppejä, eikä Metsälain 10 § tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Myöskään Vesilain (Vesilaki 587/2011) tarkoittamia suojeltavia pienvesiä ei alueella ole, kuten ei myös uhanalaisia luontotyyppejä (Kontula ym. 2018). Alueilla kasvava puusto ei ole erityisen vanhaa ja alueilla on niukasti lahoppuuta. Osaa alueiden metsäisistä osista on hoidettu puistometsinä. Alueen pesimälinnusto on ympäristön perusteella todennäköisesti vähälajinen. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa silmälläpidettäviin (NT) lajeihin kuuluva västäräkki pesi Zero Pointin alueella. Alueelle suunniteltu maankäyttö ei uhkaa merkittäviä luontoarvoja.

Huoltorakennuksen takaista pensaikkoista vyöhykettä Zero Pointin alueella

Läntisemmän kaavamuutosalueen pieni moreeniharjanne

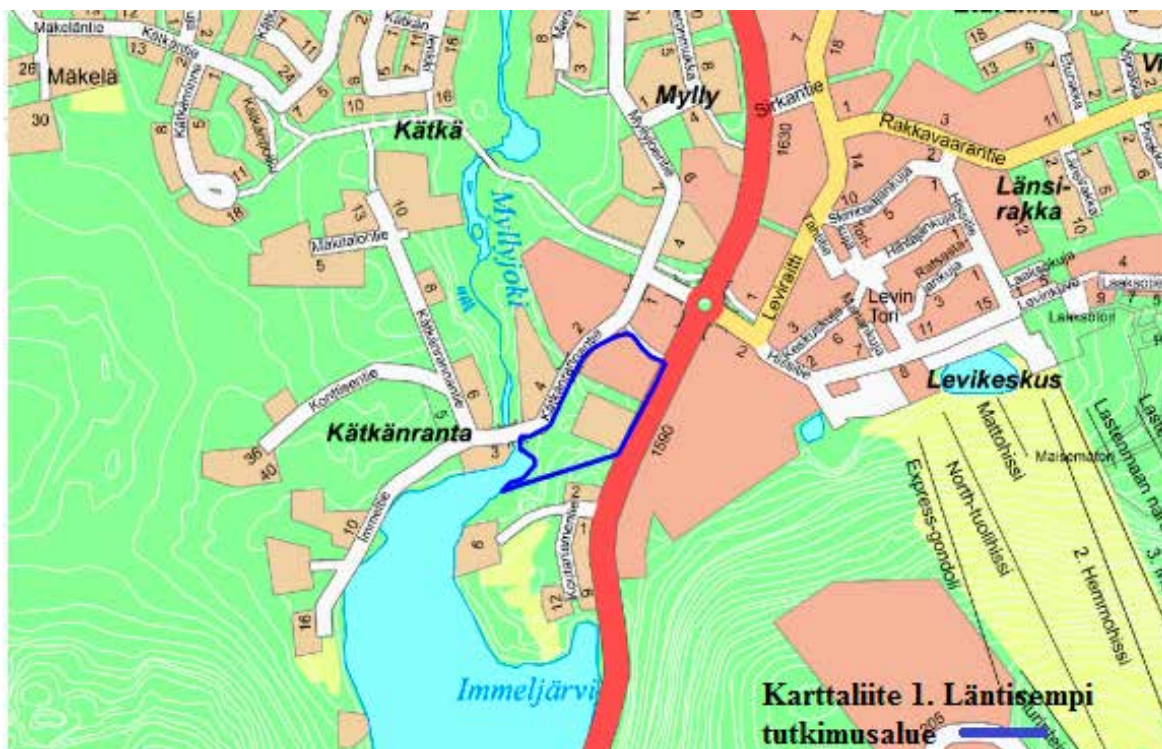

6. Lähteet ja kirjallisuus

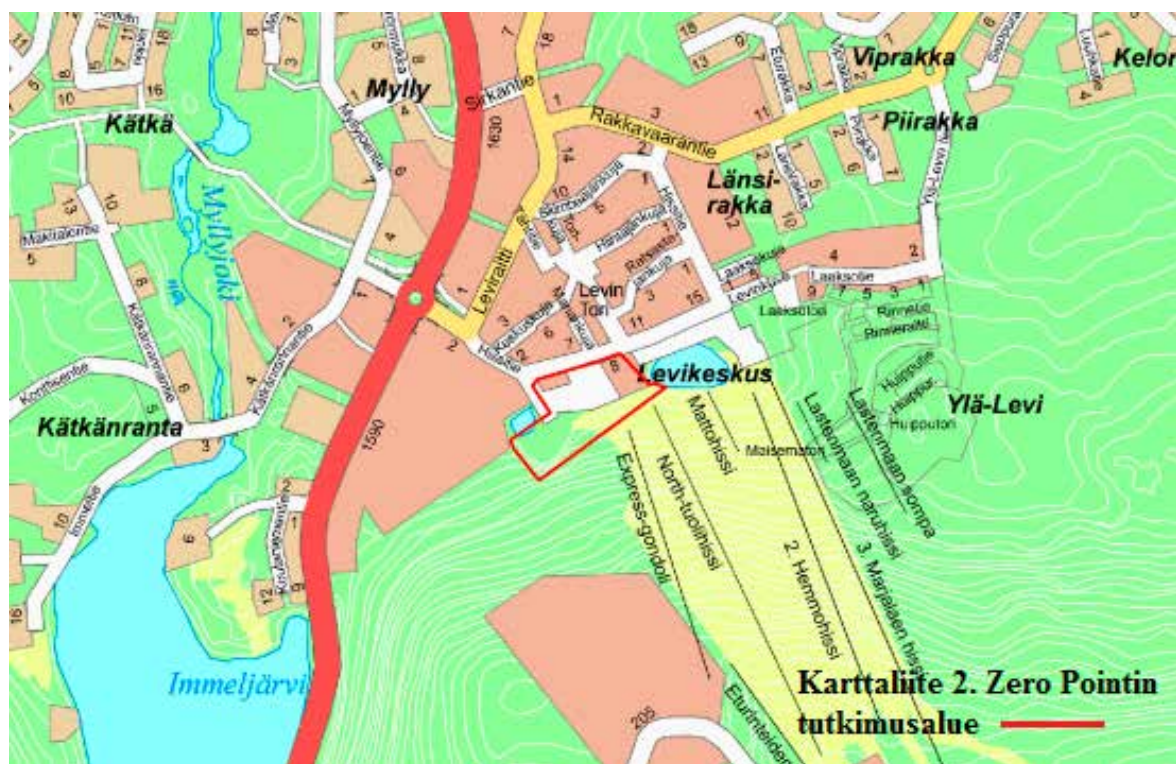
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammalet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. & Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisuja (No 4). 142 s. BirdLife Suomi. Suomen ympäristökeskus
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- www.laji.fi

7. Liitteet

Karttaliite 1. Läntisempi asemakaavan muutosalue

Karttaliite 2. Zero Pointin muutosalue